

Utdannings- og forskningsdepartementet
Postboks 8119 Dep
0032 Oslo

Likestillingsombudet
Postadresse: Postboks 8048 Dep, 0031 Oslo
Kontoradresse: Grensen 5, 0152 Oslo
Sentralbord: 24 09 59 79
Teleaks: 24 09 59 80
E-post: post@likestillingsombudet.no

Deres ref

Var ref. (bes oppgitt ved svar)

Dato

200503364

2953/2005/343 TB/BP

9. desember 2005

HØRING - FORSKRIFT OM TILDELING AV UTDANNINGSSTØTTE FOR UNDERVISNINGÅRET 2006-2007

Likestillingsombudet viser til departementets høringsbrev av 14. oktober 2005.

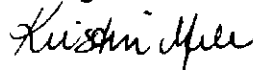
Etter å ha lest forslaget er det uklart for meg om departementet foreslår endringer i reglene om *behovsprøving i forhold til ektefellers og samboeres økonomi*. Så vidt jeg kan se er det et eget punkt om ektefellers formue (pkt 6.3), men ikke noe tilsvarende punkt om inntekt.

Jeg minner uansett om Likestillingsombudets innvendinger mot en slik form for behovsprøving, senest kommunisert i ombudets høringsuttalelse av 28. oktober 2004, til forslag om ny lov om utdanningsstøtte. Her heter det:

”Jeg vil imidlertid advare mot behovsprøving mot økonomien til søkeres ektefeller og samboere. Generelt har menn bedre økonomi enn kvinner, og en behovsprøving vil kunne medføre at kvinner i større grad enn menn blir nektet utdanningsstøtte fordi ektefellen/samboeren har god økonomi. Utdanning er noe den enkelte først og fremst tar for sin egen del, og samliv går ofte i oppløsning. I et slikt perspektiv vil det være veldig uheldig hvis regelverket legger opp til at kvinner med rike menn må be dem om penger hvis de skal ta utdanning. En praksis med behovsprøving mot ektefelles/samboers økonomi vil altså fort stille kvinner dårligere enn menn, og dermed være i strid med likestillingslovens forbud mot indirekte forskjellsbehandling på grunn av kjønn.”

Denne innvendingen står fortsatt ved lag, og jeg anbefaler departementet å ta spørsmålet om slik behovsprøving opp til fornyet vurdering.

Vennlig hilsen

Kristin Mile
likestillingsombud

Vedlegg: Ombudets høringsuttalelse av 28. oktober 2004

Saksbehandler: Lars Christensen

♂
♀
OMBUD

KOPI

til orientering fra
LIKESTILLINGSOMBUDET

Utdannings- og forskningsforbundet
Postboks 8119 Dep
0032 Oslo

Likestillingsombudet
Postboks 8119 Dep 0032 Oslo
Postnummer: 0032 Oslo
Brevkassen: 1000
Telefon: 22 55 55
E-post: postboks@utdanning.no

Dokument

Vår referanse: 2876/2004/296 TB/BP

Dato

200404234

2876/2004/296 TB/BP

28. oktober 2004

HØRING AV UTKAST TIL NY LOV OM UTDANNINGSSTØTTE

Likestillingsombudet viser til høringsbrev datert 2. august 2004.

Jeg har vurdert forslagene i et likestillingsperspektiv og har følgende kommentarer:

Til § 1:

Departementet foreslår å fjerne eksemplene på mulige diskrimineringsgrunnlag som finnes i dagens formålparagraf. Intensjonen er etter Likestillingsombudets oppfatning god, fordi man ønsker å signalisere at det finnes andre mulig diskrimineringsgrunnlag enn de som opprammes i dagens lov, som heller ikke skal få betydning ved tildeling av utdanningsstøtte.

Likestillingsombudet er imidlertid noe usikker på om den forslåtte formuleringen er egnet til å oppnå intensjonen. En konkretisering i loven av hva som menes med like muligheter til utdanning bidrar til brukervennlighet. Dette vil dessuten tydeliggjøre at det er det ikke er all forskjellbehandling som er forbudt etter denne loven. Som eksempel kan nevnes at det vil være tillatt å forskjellsbehandle på grunnlag av nasjonalitet.

Til § 7:

Likestillingsombudet ser at det foreslås en samlebestemmelse som gir Lånekassen hjemmel til å behovsprøve utdanningsstøtten mot søkerens egen og ulike kategorier forsørgeres økonomi. En slik behovsprøving praktiseres i dag i visse tilfeller.

Likestillingsombudet ser at fordelingspolitiske hensyn kan tale for behovsprøving opp mot en samlet familieøkonomi. Jeg vil imidlertid advare mot behovsprøving mot økonomien til søkeres ektefeller og samboere. Generelt har menn bedre økonomi enn kvinner, og en behovsprøving vil kunne medføre at kvinner i større grad enn menn blir nektet utdanningsstøtte fordi ektefellen/samboeren har god økonomi. Utdanning er noe den enkelte først og fremst tar for sin egen del, og samliv går ofte i oppløsning. I et slikt perspektiv vil det være veldig uheldig hvis regelverket legger opp til at kvinner med rike menn må be dem om penger hvis de skal ta utdanning. En praksis med behovsprøving mot ektefelles/samboers økonomi vil altså fort stille kvinner dårligere enn menn, og dermed være i strid med likestillingslovens forbud mot indirekte forskjellsbehandling på grunn av kjønn.

Jeg har for øvrig ingen merknader til høringsforslaget.

Vennlig hilsen

A handwritten signature in black ink that reads "Kristin Mile". The signature is written in a cursive, flowing style.

Kristin Mile
likestillingsombud

Saksbehandler: Tone Rogstad Bjellaanes